

OHRANIMO PTICE VLAŽNIH TRAVNIKOV

HABITATI PTIC VLAŽNIH EKSTENZIVNIH TRAVNIKOV

Kosec je travniška ptica, ki gnezdi na tleh. Njegov življenjski prostor so pozno košeni travniki z visoko travo, kjer ob nevarnosti najde varno zatočišče. Znanstveno in slovensko ime je dobil po svojem značilnem oglašanju »krrrek-krrrek«, ki spominja na brušenje kose. Časovno prilagojena raba travnikov ne bo pomagala ohranjati le kosca, temveč tudi druge ptice, ki gnezdiijo na tleh. Časovno prilagojena kmetijska raba namreč omogoča uspešno oblikovanje gnezda in razvoj mladičev do starosti, ko se ti že lahko sami umaknejo na varno.

ZAKAJ JE POTREBNA ČASOVNO PRILAGOJENA RABA?

Jovsi

Kosec je travniška ptica. Njegov življenjski prostor so pozno košeni travniki z visoko travo, kjer ob nevarnosti najde varno zatočišče.

Omejitev košnje do 1. 8. omogoča koscu in drugim talnim gnezdkam uspešno oblikovanje gnezda in razvoj mladičev do starosti, ko se ti že lahko sami umaknejo na varno. Travniki, ki so življenjski prostor kosca, se gnojijo le izjemoma in še to v majhnih količinah, zato je popolna prepoved gnojenja potrebna predvsem z vidika ohranjanja ustrezne vrstne sestave travnika (visoka in ne pregosta travna ruša). Pomembna je

tudi ustreznost prilagoditev načina košnje od enega roba travnika do drugega oz. od sredine navzven, da imajo živali v času košnje dovolj časa, da se umaknejo na varno.

KAKO LAHKO POMAGATE TUDI VI?

Če želite aktivno sodelovati pri ohranjanju ptic vlažnih travnikov, vas vabimo, da se vključite v operacijo »Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov« in z izvajanjem ...

OBVEZNE ZAHTEVE:

VTR_KOS: Košnja ni dovoljena do 1. 8., prepoved gnojenja, prepoved paše in obvezno izvajanje košnje od enega roba travnika proti drugemu ali od sredine travnika navzven

in IZBIRNE ZAHTEVE:

VTR_NPAS: Za GERK-e, ki so večji od 1 ha, v tekočem letu na travniku površina strnjenelega nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša od 5-10 % površine travnika

... pomembno pripomorete k ohranjanju življenjskega prostora teh vrst.

POGOJI ZA VKLJUČITEV V OPERACIJO

»Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov«

Obtežba: 0 do 1,5 GVŽ travojedih živali/hektar (povprečna letna obtežba)

Raba: trajno travinje

Obseg: del površin (najmanj 20 % površin travinja, ki leži znotraj območja pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov)

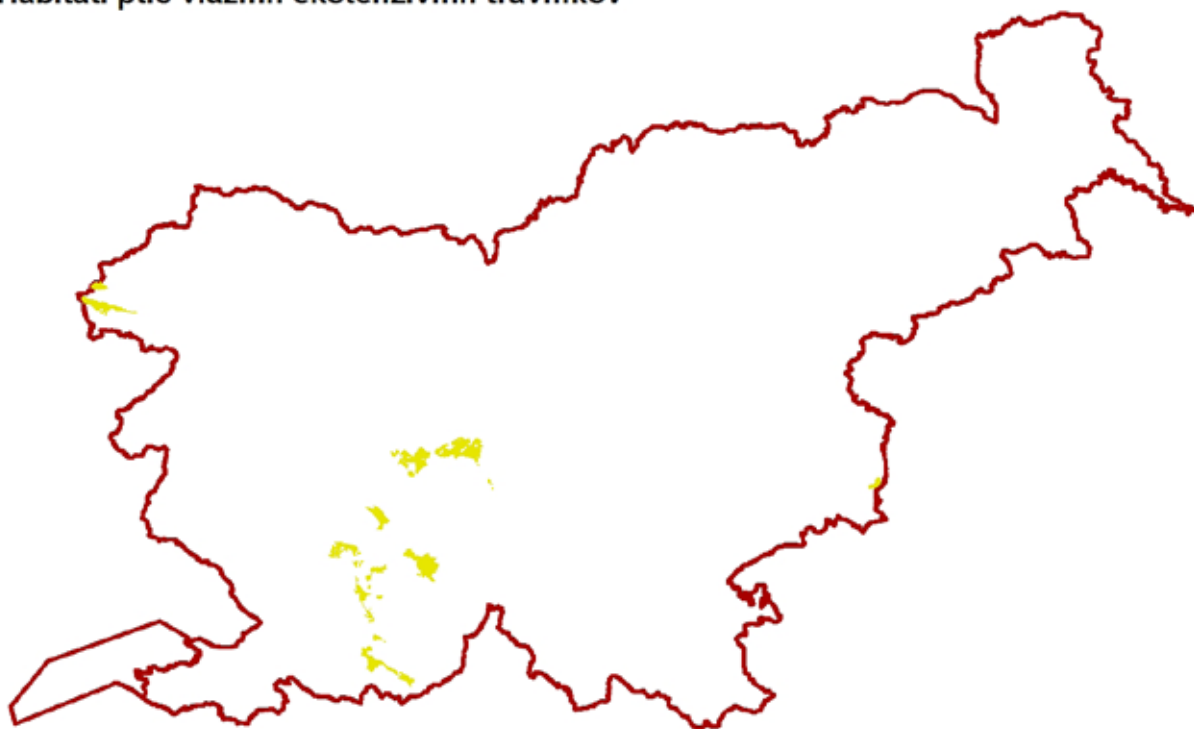
Lokacija: ista ves čas trajanja obveznosti

Območja izvajanja: sloj območij pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov

OBMOČJA, KJER JE MOŽNO IZVAJATI OPERACIJO »Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov«

Operacije »Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov« ni možno izvajati kjerkoli, temveč le na območjih, kjer je kosec še prisoten. Ta območja so s svetlo rumeno barvo prikazana na spodnji karti.

Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov

FINANČNO NADOMESTILO

V letu 2015 je za izvajanje obvezne zahteve VTR_KOS operacije »Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov« predvideno plačilo **158,20 EUR/ha** in še dodatnih **20,10 EUR/ha**, če se kmet odloči tudi za izvajanje izbirne zahteve.

Za območja Natura 2000: Snežnik – Pivka, dolina Reke, Ljubljansko barje in Planinsko polje, kjer so možnosti kmetijske pridelave boljše, znaša plačilo za izvajanje obvezne zahteve VTR_KOS **258,40 EUR/ha**.

KAKO OHRANJATI TRAVNIKE ZA TRAVNIŠKE PTICE?

Travniki, ki so življenjski prostor travniških ptic so v Sloveniji močno ogroženi, zato je njihovo varstvo nujno potrebno. K njihovem ohranjanju lahko prispevate tudi vi, tako da:

- ▶ Se vključite v operacijo »Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov«.
- ▶ Vzdržujete ali po možnosti povečujete delež pozno košenih travnikov na vaši kmetiji.
- ▶ Travnikov ne gnojite.
- ▶ Pokošene trave ne balirate (ne povijate v plastično folijo).
- ▶ Na travniku puščate nepokošen pas, ki ob košnji in tudi kasneje predstavlja pomembno zatočišče za številne travniške vrste.
- ▶ Preprečujete zaraščanje oziroma prekomerno rabo travnikov.
- ▶ Že zaraščene površine počistite in ponovno uredite v travnike.

DODATNE INFORMACIJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
Tel: 01/513 66 00; kgzs@kgzs.si ter območni Kmetijsko gozdarski zavodi

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana
Tel: 01/230 95 00; zrsvn.oe@zrsvn.si ter Območne enote Zavoda RS za varstvo narave

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 22, 1000 Ljubljana
Tel: 01/478 90 00, gp.mkgp@gov.si

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podpira prizadevanja za ohranitev travniških vrst ptic v Sloveniji. Operacija »Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov« je namenjena vzpodbujanju izvajanja prilagojene kmetijske prakse, ki poleg pridelave krme skrbi tudi za ohranjanje travniških ptic. Operacija »Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov« se izvaja v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020 (Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila). Organ upravljanja Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Besedilo: mag. Mateja Žvikart (Zavod RS za varstvo narave) | strokovni pregled: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano | fotografije: Andrej Hudoklin | oblikovanje: Sandra Anzulović | tisk: Birografika BORI d.o.o. | naklada: 4.000 | februar 2015.

Vsebinsko zloženke je pripravil Zavod RS za varstvo narave. Organ upravljanja za izvajanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 je Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano.